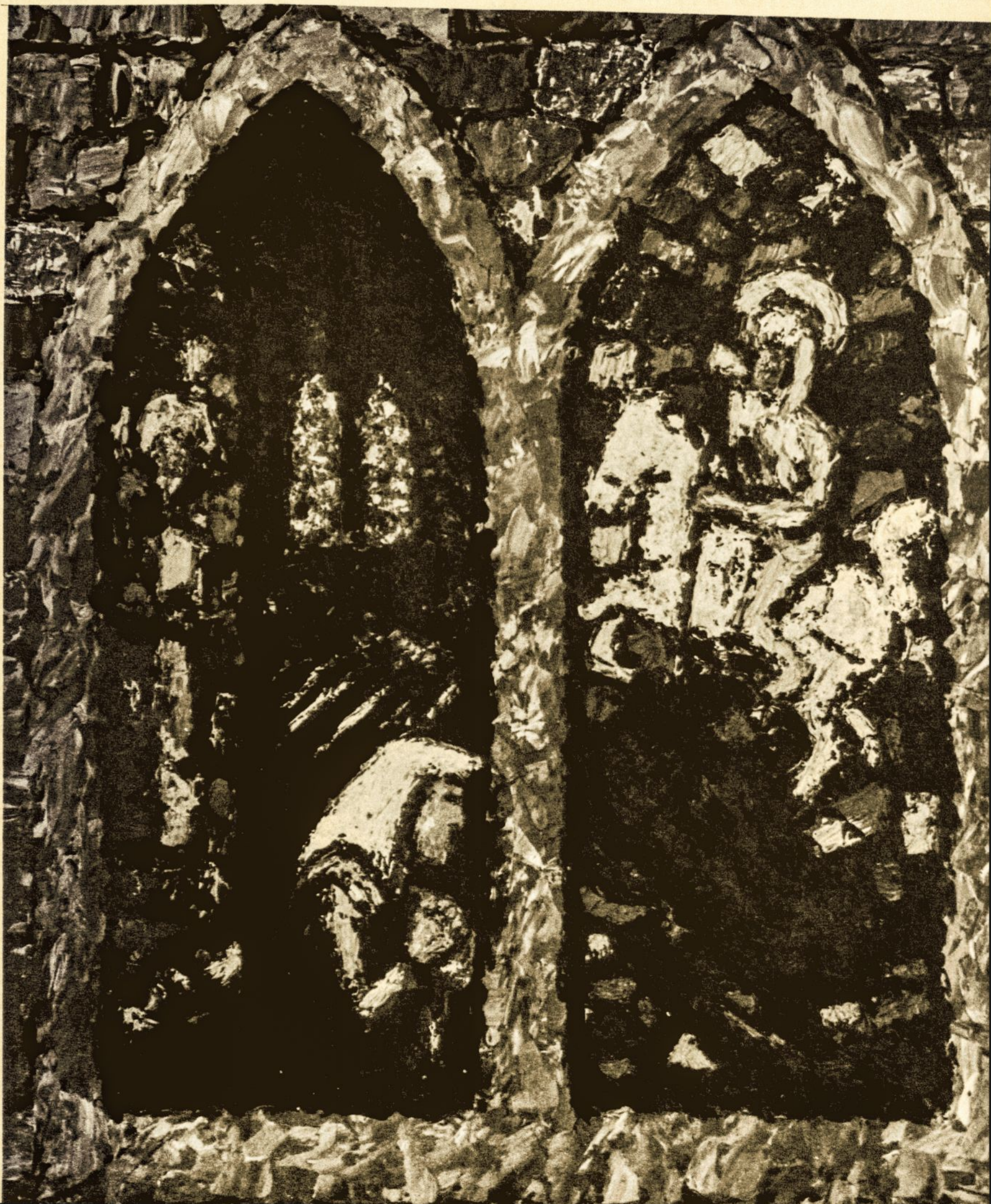

1965

1

da

Mūsū Vytis nr. 5

TURINYS

AKADEMINIS SKAUTŲ SAJŪDIS JAUNIMO METUOSE	159
AKADEMIKO UŽDAVINIAI STUDENTIJOJE IR VISUOMENĖJE	162
KĄ GALIMA PASIMOKYTI IŠ LAPKRIČIO 13 D. ŽYGIO	172
“METMENYS” JAUNOSIOS KARTOS ŽURNALŲ CENTRE	174
ĮVYKIAI IR KOMENTARAI	178
MŪSŲ PASTOGĖJE	184

LEIDŽIA: Akademinis Skautų Sąjūdis.

REDAKTORIUS: Vytautas Germanas, 3418 West 66th St.,
Chicago, Illinois 60629.

REDAKCINIS KOLEKTYVAS: Saulius Grėbliūnas, Ramū-
nė Kviklytė, Gražina Siliūnienė, Jonas Tamulaitis.

REDAKCINIO KOLEKTYVO BENDRADARBIAI: J. Ga-
linytė, D. Janutienė, R. Kezys, D. Markutė, P. Molis, G.
Staniulytė, J. Šenbergas.

MENINĖ PRIEŽIŪRA: Valentino Ramonio.

ADMINISTRATORIUS: Eduardas Zabarskas, 6402 South
Talman Avenue, Chicago, Illinois. 60629.

EKSPEDITORIUS: Leopoldas von Braun

SPAUSDINA: M. Morkūno spaustuvė, 6051 So. Ashland
Avenue, Chicago, Illinois.

PRENUMERATOS KAINA: Metams — JAV ir Kanadoje
4 dol., D. Britanijoje ir Australijoje 1 sv., kitur 2 JAV dol.
Metinė garbės prenumerata 10 dol. Atskiro numerio kaina
1 dol. Prenumeratą ir aukas prašau siųsti administratoriui.
Straipsniai su autorių pavarde, slapyvarde ar inicialais ne-
būtinai išreiškia skautų vadovybės, leidėjo ar redakcijos
nuomonę. Rankraščiai redakcijos nuožiūra yra taisomi kal-
bos, formos ir stiliaus atžvilgiu.

No. 5

NOVEMBER-DECEMBER

1965

MŪSŲ VYTIS (OUR KNIGHT) is a magazine published
bimonthly except in July and August by the Collegiate Di-
vision of the Lithuanian Scout Association, Inc. Yearly
subscription \$4.00, single copy \$1.00. Managing Editor: E.
Zabarskas, 6402 S. Talman Ave., Chicago, Illinois 60629.
Second-class postage paid at Chicago, Illinois

Mūsų Vytis

Nr. 5

LAPKRITIS - GRUODIS

1965

XVII METAI

DVIMĖNESINIS

SKAUTIŠKOS

MINTIES

ŽURNALAS

AKADEMINIS SKAUTŲ SAJŪDIS JAUNIMO METUOSE

Algis Zaparackas

Akademinis Skautų Sajūdis buvo viena iš pirmųjų jaunimo organizacijų, kuri pritarė Jaunimo Metų idėjai ir Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresui. Pritarimo neužtenka, turime imtis darbo ir atsakomybės, kad šie Metai būtų tikrai jaunimo veiklos metai. Jaunimo Kongresas turi tapti mūsų išėivijos jaunimo manifestacija ir ateities veiklos gairių nustatymas.

Pirmos bendros studentų ideologinių organizacijų stovyklos pasisekimas priklausys nuo mūsų visų, o ypač nuo tos organizacijos, kuriai stovyklavimas sudaro jos gyviausią ir uoliausiai vykdomą veiklos priemonę.

Stovykloje ir Kongrese turėsime progą susipažinti ne tik su gražiomis sesėmis iš tolimos Los Angeles, ar broliais ažuolais iš lietuviško Worcesterio, bet bus reta proga susipažinti ir pabendrauti su kolegėmis ir kolegomis iš tolimos Australijos, Argentinos, Brazilijos, Anglijos, Vokietijos ir kitų kraštų. Turime pripažinti faktą, kad mažai pažįstame savo seses ir brolius, kurie gyvena kituose kraštuose. Juk jie taip pat yra korporantai, pasi-puošę tokiomis pačiomis spalvomis, šoka tokius pat šokius, bet ką jie galvoja? Ką mes kalbėsime su tuo Europos studentu, kuris mato korporacinį gyvenimą savo universitete? Koks yra kitų kraštų lietuvių intelektualinis lygis?

Be abejo yra daug klausimų, kuriuos mes galėsime klausti mūsų svečių ir jiems paaiškinti apie mūsų gyvenimą ir veiklą antroje mūsų tėvynėje — Čikagoje. Turėsime progos parodyti savo draugiškumą, mandagumą ir priimti tuos svečius daug geriau ir nuoširdžiau, negu australiečiai priėmė mūsų krepšinio rinktinės dalyvius. Nors man jie sako, kad tai yra neįmanoma,

Mintys pareikštos Čikagos ASS metinės šventės proga, 1965 m. lapkričio mėn.

bet aš tikiu jaunimu, o ypač organizuotu jaunimu, kuris yra išauklėtas ir gyvena pagal skautiškus įstatus.

Neužmirštant savo sesių ir brolių pavergtoje Lietuvoje, norėčiau siūlyti, kad šiais metais dėtume visas pastangas ir visas savo jėgas, kad mūsų pavergti sesės ir broliai galėtų išgirsti mūsų gyvą žodį, mūsų dainas, susipažintų su mūsų kultūrine veikla ir išgirstų vakarų pasaulio opinią, Laisvos Europos radijo bangomis. RFE transliacija turi būti pradėta į Pabaltijo kraštus JAUNIMO METŲ eigoje. Mes turime raginti savo kongresmanus, senatorius, kad jie panaudotų savo visą įtaką, pažintis ir sugebėjimus, reikalaujant transliacijų į Pabaltijo kraštus per RFE. Netylėkime, bet leiskime plačiau Amerikos visuomenei žinoti, kad RFE netransliuoja nei vienos minutės į Pabaltijo kraštus. Klauskime laikraščių redakcijų, kodėl yra diskriminuojama prieš Pabaltijo kraštus RFE agentūroje? Mes, jaunimas, turime uždavinį, kuris yra aiškus ir reikalingas. Lietuviška programa per RFE turi tapti realybe ir ginklu prieš Lietuvos rusifikaciją.

Daug mūsų Sąjūdžio narių užima vadovaujančias vietas organizacijose. Turime džiaugtis ir sveikinti mūsų tuos narius, kurie šį nelengvą darbą neša ant savo pečių be jokios asmeninės naudos. Turime taip pat šiandien pasveikinti visus filisterius, kurie sukūrė ir augina lietuviškas šeimas, ypatin-
gai tuos filisterius, kurie ne tik prirašė savo vaikučius į skautų eiles, bet kartu su jais aktyviai prisideda prie skautiško darbo.

42-ruose Akademinuose metuose ne tik įvyks žiemos stovykla ir XVI vasaros stovykla, bet bus ir LSS rinkimai. Šiuose rinkimuose rinksime vyr. skautininką, vyr. skautininkę, ir ASS Vadijos pirmininką, bei kitus pareigūnus. Jau dabar yra laikas parinkti atitinkamus kandidatus į šias vadovaučias pareigas. Negalime kartoti tų pačių klaidų, kurias padarėme paskutiniame Sąjungos suvažiavime. Ne suvažiavime yra laikas ieškoti vadovų, bet prieš suvažiavimą. Turime numatyti kandidatus ir pristatyti jų autoritetą ne tik savo tarpe, bet ir visuomenei. Išrinkus vadovus, jų klausyti ir padėti jiems vadovauti ateinančiuose trijuose metuose.

Galbūt kelios skautijos yra priimtinos didžioji Čikagos visuomenė, bet kitose kolonijose užtenka turėti vieną, nes susiskaldymas neatneša jokios naudos. Negalime būti patenkinti dabartine skautų šeimos padėtimi. Turime rasti būdą ir kelią į bendrą Baden Powellio sukurtą skautavimą ir LIETUVIŲ SKAUTŲ SĄJUNGĄ. Mano receptas mūsų skautininkams yra savaitgalinė iškyla į Rako Stovyklavietę, į kurią suvažiuotų tiek LSS skautininkai, tiek Jūrų skautijos vadai ir tenai visą savaitgalį praleistume nieko kito nedarydami, bet skaitydami SKAUTYBĘ BERNIUKAMS. Beskaitydami šią knygą, gal prisimintume pagrindinius skautavimo dėsnius ir pasijutę broliais, pamestume ambicijas ir surastume bendrą kalbą.

Gražiai praėjo FSS, ASD ir Korp! VYTIS suvažiavimai. Fpač išpūdingas ir sėkmingas buvo FSS suvažiavimas. Filisteriai diskutavo ne tik kasdienines problemas, bet rado laiko pažvelgti ir į ateitį. Buvo gaila, kad filisteriai, o ypač FSS CV neatkreipė didesnį dėmesį į dabartinę ASD ir Korp! Vytis, kuriems reikalinga didesnė parama. Turime nepamiršti, kad mes 1962 metais perredagavome statutą, išrinkome filisterių laikiną valdybą ir staiga apleidom ASD ir Korp! Vytį, palikdami korporacijos tradicijas, programą ir bendrą veiklą mūsų junjorų ir kandidatų rankose. FSS atei-

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso Finansų Komisija, kuri energingai veda Jaunimo Kongreso aukų vają. Iš kairės: pirm. fil. Vytautas Kamantas, išd. fil. Birutė Juodikienė, kun. J. Grigonis, vice pirm. Milda Lenkauskienė, sekr. fil. Andrius Šenbergas, vice pirm. Jūra Gailiušytė ir Algis Garlauskas.

J. Garlos nuotrauka

nančiais metais turėtų koncentruoti savo darbą ASD ir Korp! Vytis veiklos, jų tradicijų bei autoriteto atstatymo kryptin. Baigiant norėčiau susumuoti mūsų ateities gaires JAUNIMO METUOSE:

1. ASS turi aktyviai dalyvauti, ir drauge su kitomis jaunimo organizacijomis, nešti atsakomybę Jaunimo Kongrese, Stovykloje bei JAUNIMO METUOSE.
2. ASS, su visa lietuvių visuomene turėtų prisidėti prie reikalavimo Radio Free Europe transliacijų į Pabaltijo kraštus.
3. ASS turi atkreipti didesnę dėmesį į Korp! VYTIS ir ASD programą, veiklą ir tradicijų išlaikymą.
4. ASS turi imtis iniciatyvos ir ieškoti būdų suvienyti visus išėivijoje esančius skautus.
5. ASS turi jausti pareigą ir reikalą siūlyti tinkamus ir kvalifikuotus skautininkus-es į vyr. skautininko, vyr. skautininkės vietas ir kitus vadovaujamus organus.
6. ASS turi ir toliau puoselėti lietuvių išėivimo ir Lietuvos laisvimo akciją.

trūksta **kūno, krypties ir konkretumo**. Ištikrųjų, trūksta **žmoniškumo**. Neikime to įrodyti. Manau, kad bus pakankamai aišku, pažvelgus toliau.

Kuo prisidedame prie šio nerimo reiškinių ir pasekmių? Kiekviena studentų organizacija-sąjūdis savaip prisideda, vieni įnešdami daugiau anarchijos, o kitoje kraštinėje vyksta tylus darbas, gal net iš meilės. Lietuvių atveju, ir išeivijoje, veikia nemažai studentų, kelios studentų organizacijos, kurios pagal savo prigimtį, nueitą kelią ir siekimus prisideda prie veiklos studentijoje ir visuomenėje. Viekvienas sąjūdis turi savą įnašą savo dovaną. Studentų Ateitininkų Sąjunga vienaip, neo-lituanai vėl savaip, santariečiai ir kiti. Savo veikla ar neveikla jie pakeičia studentų bruzdėjimo turinį ir veidą.

Užsibrėžiame nors trumpai ištirti ypatybes, kurių studentų veikloje, gyvenime trūksta. Kurių trūksta net ir lietuvių studentų atveju (esame apie save geros nuomonės), tai yra trijų dalykų: **kūno, krypties, konkretumo**. Patogu būtų pašnekėsio rėmuose aptarti Akademinio Skautų Sąjūdžio įnašą studentijai ir visuomenei šiose trijose srityse.

Akademikų, kaip studentų ir lietuvių įnašas bendras visiems išeivijos studentams. Net neišbandžius filosofo smegenų yra aišku, kad ASS būdingas įnašas turėtų būti ir yra — **skautiškas**. ASS Studijų dienoje 1965 m. (III, 27-28 d. Čikagoje) išsireiškta: "Savo visuomeninėje veikloje ir santykiuose skautas akademikas vadovaujasi skautybės principais." (Santrauka, 2 psl.) Akademikas skautas, skautė į kūno, krypties ir konkretumo stoką atsako savo skautiška **laikysena**, akademinė-skautiška **pasaulėžiūra**, ir **praktiškais darbais**: tai yra, skautiškai nuspalvintu **žmoniškumu**.

Pirma aptarkime kūno stoką ir akademinę laikyseną bei nuotaiką. Galima sakyti, kad kaip kūnas yra žmogaus dvasiai, taip laikysena ir nuotaika yra pasaulėžiūrai. Kūnas nėra mūsų dvasios koks kalėjimas, bet dvasios-asmens išraiška. Mes, žmoniška būtybė-asmenybė, santykinai įkūnyta dvasia. Kaip nėra asmens be savosios išraiškos — kūno, taip nėra ir pasaulėžiūros (pažiūrų turinio kalbančio į kitus) be savitos išraiškos, metodo, laikysenos. Pasaulėžiūra su laikysena surišama iš gyvenimiško patyrimo. Pvz.: plėšikas, savo pasaulėžiūra nepripažįstas kito nuosavybės ar teisių, sava laikysena dažnai esti grubus ir nepagarbus; arba žmogus, laikas kitą žmogų savo broliu ir to paties Tėvo sūnumi, paprastai savo elgesiu, laikysena yra malonus ir nuoširdus. Taip ir skautų pasaulėžiūra turi natūralią išraišką skauto-ės laikysenoje. Kurie skautavome ar tebeskautaujame esame šia laikysena įpratę gyventi. Būtų naudinga nors prabėgomis, į skautišką-akademinę laikyseną pažvelgti. Tuo būdu pažinsime ne tik Akademinį SKAUTŲ Sąjūdį, bet ir save.

Gal perdaug šią skautišką laikyseną, skautiškajai dvasiai kūną susmulkinau, bet noriu kiek sugebėdamas aiškiau pristatyti. (Prašau pažiūrėti į pridėtą brėžinį.)

Kaikurios skirtingos pasaulėžiūros irgi gali kelis iš šių dalykų apimti, kaip kur kitaip kreipdamas dėmesį. Norėtusi trumpai parodyti, iš kur šie skautiškosios laikysenos bruožai kyla, kur jie turi pagrindą skautų sąjūdžio metode-turinyje. Pastebėkime, kaip ši laikysena gražiai derinasi su skautų pasaulėžiūra šūkio žodžiuose: Dievui, Tėvynei, Artimui. Taip pat gan aišku, koks svarbus yra stovyklavimas skauto-skautės auklėjimo svar-

biausiu metu. Trumpai, paeiliui tuos bruožus aptarkim, gi kitką palikim kiekvieno vaizduotei ir patyrimui.

Šaknis bendruomeniškumas. Skautai-ės veikia vienetais, stovykloje, varžybose, iškylose, žaidimuose. Esame atsakingi viens už kitą: mums beaugant paaiškėja mūsų pačių sąvoka, asmenybė artimai surišta su kitais šeimoje ir smagiame skautiškame vienete. Šis bendruomeniškumas nėra priverstinis, nes vienete skautais esame laisva valia, draugai ir draugės. Skautų vienybė yra "laisvu įsitikinimu vienybė" (1952 Korp! Vytis ideologinės ir visuomeninės programos bruožai). Sakau šaknis, "istorinis", nes pas skautus yra tradicijų, atremtų į skautų vieneto, skautų sąjūdžio ir tautos praeitį, paveldėjimą. Žmonės be gerai suprastų šaknų kaip tik yra tie, kurie daugiausia klaidžioja. Kas esame yra (dalinai) mūsų paveldėjimas, ką iš kitų išmokome yra mūsų gyvenimo dalis.

Pagalba, tarnyba — žiūrėti savęs, bet žiūrėti ir savo artimo. Reikia tik pagalvoti apie stovyklinį gyvenimą.

Pasitikėjimas savimi. Pas skautus uždaviniai prilygsta žmogaus patyrimui, amžiui ir pasisekimas, ar tai virti, ar pernešti žinią, ar pravesti dainą, sustiprina asmenį.

Pagarba. Skautas gyvena ne daiktiniame objektų pasaulyje, bet asmenų pasaulyje: pagarbus vadovams, savo draugams, skautas skautei ir pan. Gerbia vėliavą, tautinius ir religinius ženklus ne dėl jų pačių, bet dėl

Akademiko skauto-ės įnašas studentijai ir visuomenei

STUDENTIJAI, VISUOMENEI TRŪKSTA:

KŪNO

KRYPTIES

KONKRETUMO

Akademikai vadovaudamiesi skautybės principais prisideda:

Skautiška LAIKYSENA-NUOTAIKA:	Skautybės PASAULĖŽIŪRA:	Akademiniiais KONKREČIAIS DARBAIS:
bendruomeninis pagalbus (tarnyba) pasitiki savimi pagarbus pažįsta žmones sumanus, išradingas sveikas sąmoningas, ryžtingas tikslingas, planingas ramus, kantrus, švelnus optimistiškas atviras dvasinis	Dievui, Tėvynei, Artimui Asmeninis religingumas Tikras tarptautiškumas Sveikas tautiškumas Šeima Pilnutinė asmenybė	knygos leidiniai stovyklos lituanistinės studijos skaityti lietuviškai vaikams knygelės Lietuva dabar seneliai ir ligonys studijos jaunimo klausimais aukos ASS konspektas lietuvių TAIKOS KUOPA

1966

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Metai

1966

BRĖŽINYS

*Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso reikalams aptarti Clevelande įvyko posėdis, kuriame dalyvavo PLB Valdybos nariai, Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso Komiteto nariai, PLB Jaunimo Metų Talkos Komisija ir jaunimo organizacijų pirmininkai. Nuotraukoje posėdžio dalyvių didesnė dalis. Iš kairės į dešinę: pirmoje eilėje: Zita Acalinaitė, Aurelija Balašaitienė, Pranas Razgaitis, Vytautas Kamantas, Algis Zaparackas, Milda Lenkauskienė, Stasys Barzdukas, dr. Alg. Nasvytis; antroje eilėje: Edvardas Karnėnas, Jūra Gailiušytė, Andrius Šenbergas, Aldona Kamantienė, dr. Giedrė Matienė, Stasys Lazdinis, Vaidotas Šimaitis, dr. Edmundas Lenkauskas, Vida Kasperavičiūtė, Juozas Stempužis, Antanas Razgaitis; trečioje eilėje: Augustinas Idzelis, Indrė Damušytė, dr. Stepas Matas, Kęstutis P. Žygys, Genius Procuta, Antanas Saulaitis SJ, Audronė Kubiliūtė, Julius Staniškis, Vaclovas Kleiza, Viktoras Martišius.
V. Pliodžinsko nuotr.*

asmenų bendruomenės, kurias šie simboliai atstovauja.

Pažįsta žmones. Gyvendami vieni su kitais šeimoje, su draugais, skautiškoje bendruomenėje, pažįsta vieni kitus, išmoksta gyventi dieną, naktį su įvairių nuotaikų ir būdų asmenimis, ruošiasi būti šeimyninės-religinės-tautinės-valstybinės bendruomenės pilnais nariais. Išmoksta pasitikėti kitais.

Sumanumas, išradingumas. Tai stovykliniai įrengimai pasiruošimui įvairiems netikėtumams ir pan. Gal sumanumas duotų akademikui kito pagrindo išsiskirti, ne barzdų ar apšepusių drabužių, bet gal, tarnybos bruožu?

Sveikatingumas. Daug žmonių gyvenime kenčia, nes nemoka sveikai gyventi. Gal ir menkai atrodytų patyrimo laipsnių programos atskirai: "moka žaidimų taisykles, sporto higieną" ir t.t. tačiau, iš patyrimo žinome, kaip svarbu mokėti pasiruošti kelionėms, blogam orui, netikėtai nelaimėi ir pan. Su sveikatingumu surišta gamta: jeigu pažįstame, mėgstame ir džiaugiamės gamta, galime nemažai prisidėti čia Amerikoje, kur vis daugiau rūpinamasi parkais, valstybiniais miškais, žvėrių ir paukščių apsauga.

Sąmoningumas, ryžtingumas — neveikti aklai, bet žinoti, ką ir kur ir kodėl darome, ir ištesėti. Mūsų visuomenei šios ypatybės labai trūksta. Sunkesnėse sąlygose gal yra lengviau būti ryžtingais, sakykim, caro, ar nepriklausomybės, ar okupacijos laikais kuomet iš visų pusių žiūri svetimi Lietuvos priešai, negu šiais laikais, atsidūrus laisvėje ir vakarų kraštams būdingoje tolerancijoje, kada mūsų ryžtingumas, nematęs tiesioginės priešingos jėgos, silpnėja (žr. Pasaulio lietuvis, 1965 nr. 14, 225 psl.). Užtai skautai turi įžodžius, akademikai pasižadėjimą — tai ryžtingumo ir sąmoningumo simboliai.

Planingumas, tikslingumas. Tuo noriu išreikšti, kad skautas iš įpratimo siekia aiškių ir realių tikslų. Pavyzdžiui: patyrimo laipsniai ir specialybės nėra kas kita, kaip psichologiniai ir pedagoginiai nustatyti tikslai, kuriuos skautas, pagal savo amžių ir sugebėjimus, gali pasiekti. Skautų veikla planuota, ji aiškiai numato kryptį ir siekimus. Jeigu kas turi tikslą ir ieško priemonių, kas veikia ir turi priemones, tas neveikia be tikslo.

Ramumas, kantrybė, švelnumas. Man tik šią vasarą aiškiau išryškėjo kad ramumas, vidinė taika, yra viena iš skautavimo dovanų asmeniui. Imkime vėl stovyklos gyvenimą: iš pradžių laukiame kol nustos lyti ir kol sriuba užvirs, kol stirna praeis, kol medis ar šunelis užaugs, o vėliau kaip vadovai su giliu tikėjimu (kurį pažįsta tėvai, mokytojai) padeda me jaunesniesiems lėtai, bet kryptingai bręsti, augti. Stovykloj yra proga atsitraukti nuo triukšmo, kuris žmogu ardo, išmokti užimti save darbeliais, mintimis, pagalba kitam. Šiandien, kai moderniam gyvenime atsiranda vis daugiau laisvalaikio, tai ypatingai svarbu.

Optimizmas — surištas su ramumu ir planingumu, ieškoti ir džiaugtis gėriu. ASS šūkis gy yra **Ad meliorem**. Užtenkamai žmonių peikia dabartinį jaunimą ir aprūpina jo žodyną bloga nuotaika. Optimizmas ne aklas, bet su pagrindu.

Atvirumas — skautų pošūkis **Budėk!** Čia ir mūsų Lietuvių Skautų Sąjungai, jos vadovams, daugiausia turbūt trūksta atvirumo, t. y., noro ir laikysenos ką naujo išmokti, išrasti, sukurti, sugalvoti. Net ir akademikų amžiaus ar mokslo žmonės neskaito, neklausinėja, neįvertina, o skęsta formalizme su daug inspekcijų, rikiuočių, parašų, viršininkavimo, įsakymų, bet mažiau draugiškumo, vadovavimo, švelnaus tikėjimo, kantrybės. Studentų akiratis gi turi plėstis ir plėstis.

Fil. Antanas Saulaitis, SJ ir Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso Komiteto pirmininkas fil. Algis Zaprackas tariasi apie bendros jaunimo stovyklos ruošimą prieš Jaunimo Kongresą. Stovyklą organizuos ir jai vadovaus A. Saulaitis SJ. Stovyklaus ateitininkai, skautai, neolithuanai, santariečiai - šviesiečiai, studentų sąjungų nariai ir kt.

V. Plodžinsko nuotrauka

Dvasiškumas — surištas su atvirumu. Skauto laikysena, galvosena peržengia nustatytas dirbtines ribas: rasę, religijas, formalius nuostatus ir reguliaminus. Laimi dvasia, o ne raidė. Tai nereiškia, kad tvarkos, kaip tik, dėmesys visada būna ir į **prasmingą** tvarkingumą. Skautas žiūri į dalykų ir asmenų vidinę prasmę, o ne tiek į išorę išraišką. Todėl ir gali vengti studentus užpuolusios anarchijos, ikonoklastijos, kuri neatskiria kaip tik raidės nuo dvasios (nors ir apsimeta tai suprantanti).

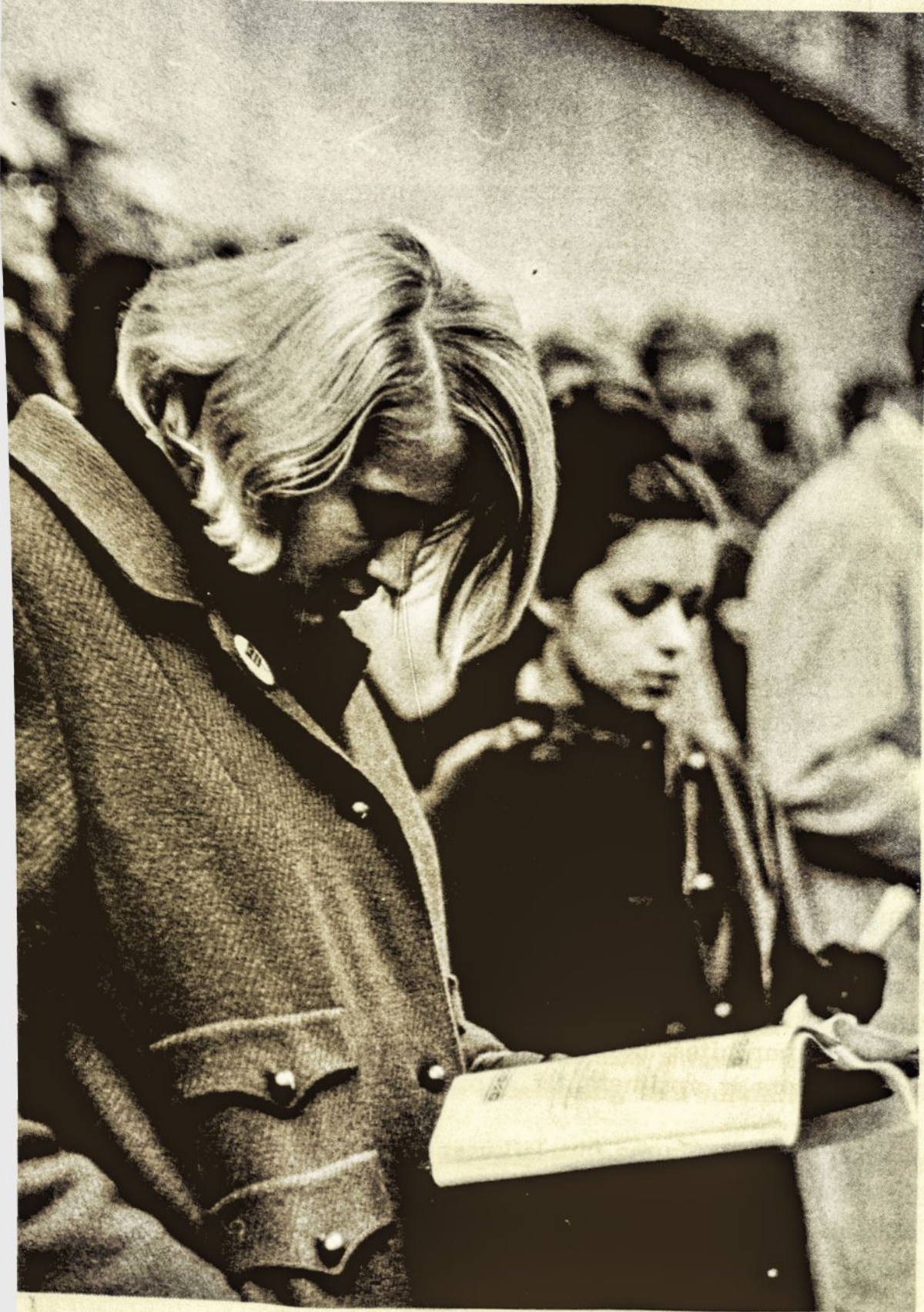
Turbūt nevienam jau aišku, kad dauguma šių laikysenos bruožų gali būti išreikšti vienu įprastu žodžiu: meilė — draugiškumas, tarnyba, pagarba, atvirumas, optimizmas, tai tikro **asmens** reiškiniai, tikrojo žmoniškumo prasmė, išraiška.

II

Buvo šiek tiek paaiškintas drabužis, laikysena, kurią dėvi skautų pasaulėžiūra. Dabar tenka pažvelgti į pačią **pasaulėžiūrą**, ar bent kelis bruožus, kurie gali duoti mūsų studentijai ir visuomenei **krypties**: (žr. brėžinį).

Kalbėdamas pastebėjau, kad šiems dalykams beveik paeiliui atitinka skauto-skautės įstatai, ir priedo dar, šv. Povilo žodžiai apie meilę ("Meilė yra kantri maloninga..." I Kor. 13,1-8) ir skautų stovyklos malda, ypačingai žodžiai "kilnių jausmų švelnumu" Nebandau čia pasaulėžiūros aiškinti, kiek parodyti kuo ji skiriasi nuo kitų arba kur mes galime kreipti dėmesį, jeigu norime atlikti savo uždavinį studentijoje ir visuomenėje kaip ASS nariai. Parodyti, kad mūsų įnašo **priežastis** būtų dalyvavimas Sąjūdyje, o ne tik aplinkybė, kad buvome geri skautai vyčiai, perėjome pas akademikus ir nieko naujo neišmokome, nepergyvenome; arba, kad mūsų, kaip skautų, gyvybė ateina iš skautų vieneto, kuriam vadovaujame, o ne nors kiek iš ASS vieneto.

Dalyvė.

G. Peniko nuotr.

Asmeninis religingumas, tai priešingumas neaiškiai laikysenai, kartais pasirodančiai visuomenėje, ypatingai ateizmui, platinamam Sovietų okupuotoje Lietuvoje. Sakau asmeniškumas, tai tikėjimas-gyvenimas paremtas Dievu ir žmonėmis-asmenimis, o ne daiktais, taisyklėmis. Dievas mūsų Tėvas (reiškia ir asmeninė būtybė) kuris mus labai myli, gi bažnyčia yra asmenų šeima, tikinčiųjų bendruomenė. Svarbu atsiminti ryšį tarp religingumo ir tautybės. Sovietų ideologo Ilijiciovo žodžiais "Religija visada glaudžiai siejosi su nacionalizmu (tautiškumu, — A.S.), ir religingų tėvų vaikai paprastai ne tik nuo ateizmo laikosi nuošaliai, bet ir nenoriai dalyvauja internacionaliniame (rusinimo, komunistinimo, — A.S.) klube." (Į Laisvę, 1965 birželio nr. 27-38, 77 psl.) Čia įėtų ir tautinių parapijų klausimas (dvi Pensylvanijoje neseniai uždarytos), mums naujas paskatinimas vysk. Brazio paskyrimu, lietuvių kalba li-

turgijoje, lietuvių vienuolijos.

Tikras tarptautiškumas. Lietuvoje ir kaikada svetur skleidžiama klaidinga tarptautiškumo sąvoka. Skautų sąjūdis tarptautinis (gal mes lietuviai per daug tai užmirštame, nors raide nepriklausome prie Tarptautinės Konferencijos) šiuo pagrindu: žmonės to paties Dievo sutverti vaikai, viens kitam brolis ir sesuo (žr. Korp! Vytis pasižadėjimo žodžius). Skautas paruošiamas daug ką suvokti ne tik ribotu šeimos ar tautos ratu, bet tarptautiniu mastu. Kovą už laisvę jis mato pasaulinę: mūsų kova už Lietuvos laisvę (nežiūrint koku būdu kovojame) yra dalis žmonijos kovos už laisvę. Tačiau nelaisvė nevisur lygi, pvz., nelaisvę Lietuvoje negalima lyginti su juodukų teisių suvaržymu Amerikoje, (žr. diskusijas apie lietuviškus reikalus ir Alabamą 1965 Ateitininkų kongrese Toronte). Tikras tarptautiškumas taip pat būtų priešingas klaidingam tautiškumui, peršamam Sovietų Sąjungoje, kur tarptautiškumo žodis yra priedanga rusinimui.

Sveikas tautiškumas, atitinkąs iševio jaunuolio padėčiai ir supratimui. Kur būdavo būdinga jausminė kultūra, vakarų kraštuose daugiau reikalinga protinė kultūra, protinis tautiškumas. Kas nori su šia mįsle užsiimti, teruošia įvairaus amžiaus jaunimui laisvės kovotojų-partizanų vakarus, kurie būtų ir įdomūs ir naudingi. Skauto tautinė pasaulėžiūra apsirengia laikysenos drabužiu: bendruomeniškumu, istoriškumu ir kitais.

Šeima. Skautų vadovai visada palaiko ryšius su tėvais, be jų paramos ir dėmesio skautų veikla būtų be prasmės. Iš šeimos ribų išėję pamato, kad šeima tikrai svarbi religingumui, asmeniškumui, tautiškumui. Ir visa, kas liečia šeimos kūrimą (tai akademikams aktualybė) irgi per eina per skautišką laikyseną: pagarba, tarnyba, atvirumas, kantrybė ir panašiai.

Pilnutinė (integruota) asmenybė. Skautų pasaulėžiūrai yra būdinga viską, nuo mažų rankdarbių ir stovyklų, iki įžodžio, matyti asmenybės ugdymo šviesoje. Mankšta lavina ne tik kūną, bet visą asmenį. Kai žmogus sužeistas, serga ne tik koja ar ranka, o visas asmuo ir visą reikia gydyti, jo ūpą ir nuotaiką taip pat. Per konkrečius matomus daiktus, pvz., uniformą, ženklus, perduodamos principo, draugiškumo, tarnybos ir panašios sąvokos. Skautų pasaulėžiūra-ideologija vykusiai suderina, integruoja tautinio, pilietinio, religinio ir asmeninio auklėjimo dalykus, ji nėra viensališka, ir maloniai derina natūralų ir krikščionišką auklėjimą.

III

Akademikai skautai galime prisidėti, padėti sava laikysena, pasaulėžiūra ir, trečia, savo konkrečiais darbais. Norėtusi pasiūlyti nors keletą kurie ikūnytų, sudaiktintų mūsų laikyseną ir apsaulėžiūrą. Šiomet, yra laikas pasiryžti su užsidegimu veikti, nes 1966 m. — Jaunimo Metai — teturės prasmės, jei daugelis, jei visi prisidės, išmoks, padės. Kaikuriuos iš šių ar kitų uždavinių turėtų pasirinkti kiekvienas ASS narys-narė, ir ASS skyrius kartu.

1. Seniau būdavo norima, kad akademikai paruoštų savo sričių spe-

cialybių konspektus skautams, pvz.: gailestinga sesuo — pirmosios pagalbos specialybės, inžinierius — topografijos, miškininkas — gamtos draugo, meno studentas apie daile, kitas apie muziką, fotografavimą ir t.t. Tai buvo 1956 metais. Lig šiol dar neatsirado, kas apsiimtų prisidėti.

2. **Knygų leidimas.** Yra jau gražiai įsitvirtinusių fondų, kurie išleidžia gan pastoviai gerų knygų. ASS irgi išleidžia šį tą kartais. Reikėtų daugiau paramos — gal net atskiri ar keli asmens susimestų kasmet ar kas keleris metus ypatingai jaunimui vertingą veikalą išleisti. Nereikia net kalbėti apie medžiaginę ir kitą paramą reikalingą “Mūsų Vyčiui” ir lietuviškai skautiškai periodinei spaudai.

3. Toliau ta pačia tema, gal skambės juokinga, bet šiuo metu susidaro maža bendrovė jaunų šeimų, besitarančių lietuviškai išleisti per Golden Books leidyklą **gražiai iliustruotų knygelių mažiesiems**. Manau, kad be matant sudės reikalingus pinigus, kadangi jiems **rūpi**.

4. Jau studentai ir studijas baigę lietuviai pradeda turėti pinigų daugiau negu reikėtų tik gyvasčiai išlaikyti. Būtų labai gera, jeigu galėtumėm senuosius lietuvius emigrantus, kurie padėjo Lietuvą atstatyti nepriklausomybės laikais, pamėgdžioti, sekti jų pavyzdžiu. (Žr. “Mūsų Vyti”, 1965 nr. 2, 85 psl. ištrauką iš laisvės kovotojų leidinio “Kova”, atsišaukimo laisvojo pasaulio lietuviams **aukoti** atiduoti su kaupu Lietuvos laisvinimo reikalams).

5. Reikėtų pasinaudoti 25 m. okupacijos sukaktimi ir **pastudijuoti** Lietuvos klausimus dabar, nes yra daug straipsnių, “Mūsų Vyčio” 1965 birž. nr., “Aiduose” straipsniai, “Į Laisvę” birž. mėn., “Laiškai Lietuviams” rugs., ir knygų, ypatingai “Vienų vieni”, kuri labai puiki, ir knygelė “Kova prieš Dievą Lietuvoje”.

6. Taip pat tebėra progų formaliai **pasimokyti** lietuvių kalbos, literatūros, istorijos ir pan., Fordhamo Universitete vasarą, taip pat University of Pennsylvania, UCLA ir kitur. Ir laisvu laiku galima ir **reikia** daugiau **skaityti** lietuvių literatūros. Tai ypatingai išryškėja stovykloje, kai reikia ruošti laisvės kovotojų vakarą, naują pasirodymą vietoj įkyrėjusiųjų, ar literatūros vakarą yra būtina plačiai lietuvių literatūrą pažinti. Tai nemažas ryžtas, daugelis to neįstengiamė.

7. Trūksta ir **studijų rašinėlių** rūpimaisiais klausimais, apie lietuvių jaunimą, lietuviškumą. Pavyzdžiui, New Bedford, Mass., gyvena daug portugalų imigrantų žvejų, pas kuriuos šiemet valdžia siunčia Peace Corps narius išmokyti kalbos prieš siunčiant juos į Braziliją. Kažin ar mes galėtumėm ką nors panašaus apie lietuvių kalbą sugalvoti.

8. Reikia paramos ASS **junjorų ir kandidačių programos knygai** išleisti. Kiti gali rasti darbo **lituanistinėse mokyklose**, padėti kokiame **skautų archyve** ar **spaudos darbe**. Beveik 100% akademikų yra padėję **stovyklose** (žr. Studijų dienų anketą). Nepaprastas pavyzdys yra šiemet miręs Mečys Musteikis, 19 metų Vokietijoje sirgęs plaučių ligoninėje, iš lovos tvarkęs Europos lietuvių žinių tarnybą. Manau, kad sveiki akademikai sugebėtų nemažiau.

9. Daug kuklesnis bet taip pat svarbus darbelis galėtų būti rūpintis atskirais **lietuviams bėdoje**, ar sergančiais, ar seneliais, kurių niekas nelanko, kuriems nors ir 15 min. lietuvių kalba pokalbis atnaujina ir atšvie-

žina gyvenimą, nes labai pasenęs žmogus gyvena jaunystės atminimais ir įprasta kalba- lietuvių, kad net ir angliškai mokėtų ir Amerikoje 50 metų gyventų. Galima jiems padėti jeigu viešos prieglaudos administracija neranda, kas su sergančiu pasikalbėtų ir sužinotų, kas reikalinga. Laimingi tie seneliai, kurie lietuviškoje prieglaudoje gyvena.

10. Iš tikrųjų, ko reikia tai lietuvių jaunimo **taikos kuopos** keliems mėnesiams (vasarai) ar net visiems metams. Kokie galėtų būti kuopos uždaviniai? Stovykloje: visą vasarą keliauti iš stovyklos į stovyklą ir už menką atlyginimą prisidėti savo specialybe ar taut. šokių mokyti, pravesti sportą ir saugoti prie vandens, mokyti dainų, ruošti vakarines programas, ar išmokyti darbelių. Metų bėgyje, vadovauti vienetais, gal net keliose vietovėse, suruošti pereinamąją vargo mokyklą šeštadieninių mokyklų darbui papildyti ar kur tokių mokyklų nėra mažose kolonijose (su kokia šeima gyventi ir mažus dienas o didesnius vakarais mokyti lietuvių kalbos ir pan.), dirbti spaudai, archyve, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės kokį darbą atlikti, lankyti kolonijas, skautų vienetus, palaikyti ryšį, atvežti naujų idėjų, ruošti visoms stovykloms medžiagos; suorganizuoti metinį stovyklų vadovų (visų stovyklų, skautų ateitininkų, studentų, Seselių, Panciškonų, parapijų) suvažiavimą, gal ir metraščių su stovyklų svarbiomis žiniomis, registracija, statistika, įvairiais rašinėliais rūpimaisiais klausimais ir trumpomis studijomis paruošti. Kuopos nariais galėtų būti šeimų tinklas, priimančios jaunuolių gyventi trumpam laikui, susipažinti su vietove, lietuvių veikla, įstaigomis, veikėjais įvairiose kolonijose .

Šie 1966 jaunimo metai yra kaip tik laikas dar smarkiau įkibti į darbą, kurį tikrai pajėgiame atlikti. Pasaulyje matome daug nerimo, studentų tarpe ieškojimo, kovos bet trūksta kūno, krypties, konkretumo. ASS gali tikrai prisidėti skautiška laikysena, skautybės ideologija ir Akademinio Skautų Sąjūdžio konkrečiais darbais.

Filisteriams

*Sigutei ir Povilui Abelkiamis,
mylimai mamytei ir uošvei*

**ALEKSANDRAI
DOBKEVIČIENEI**

mirus,

nuoširdžią užuojautą reiškia

Los Angeles ASS

KĄ GALIMA PASIMOKYTI IŠ LAPKRIČIO 13 DIENOS ŽYGIO

Algirdas Budreckis

Lapkričio 13 d. manifestacija jau nuėjo į istoriją. Nors dar per anksti vertinti jos pasekmes, tačiau lietuvių visuomenė atvertė naują lapą. Visur skardena "Jaunimo metų" šūkių. Šiais metais kaip tik dera akcentuoti jaunimą. 1966 metais sukanka dvidešimt vieni metai naujajai išėvijai. Papras-ai 21 metų terminas skaitosi generacija arba karta. Vadinasi, lietuvių visuomenėje laikas pribrendo jauniems veikėjams ne tik pasireikšti, bet ir užimti atsakingas vietas.

Be abejo ASS sugeba perimti estafetę iš vyresniųjų rankų. Jau anksčiau akademinė skautija išleido į visuomenę intelektualinį kadra, apšiai papildydama lietuvių veikėjų gretas. Koordinuojant lietuvių mobilizaciją žygiui į Jaungtines Tautas, KLNA pastebėjo, kad daug kur akademikai (ės) skautai (ės) ne tik prisidėjo prie organizavimo darbo, bet ir savo dinamizmu ir sumanumu tiesiog vadovavo. Nėra reikalo dabar išvardinti visus konkrečius darbus, kuriuos įvykdė akademikai skautai. Bet negalima prabėgti nepaminėjus poros atvejų. Fil. Romas Kezys buvo vienas iš pagrindinių žygininkų - koordinatorių. KLNA jaunimo sekcijai vadovavo senj. Ričardas Legeckas. Fil. Aldona Šileikytė darbavosi KLNA sekretoriatoje. Ir aišku, reikia suminėti, kad akademikų skautų dešimtinė suvaidino žygio avangardo vaidmenį, įsiskverbdamas į J.T. saugumo tarybos posėdį, kur jie balsiai pareikalavo Pabaltijui laisvės. Šis "partizaniškas išpuolis" sukėlė sensaciją, kuri labai išpopuliarino Pabaltijo klausimą amerikiečių spaudoje.

Dabar Jaunimo Metai. Jaunimo kongreso prieky vėl stovi akademikai. Turbūt kiekvienoje kolonijoje jų broliai ir sesės prisidės prie J.M. užsimojimų įgyvendinimo. Tatai, vietoje tuščiažodžiauti apie tai, norima duoti

keletą konkrečių pastabų, kurios bus naudingos Jaunimo Metų bėgyje. Vieno žygio neužtenka. Užtat, naujų žygių pradininkams norima suteikti išvadas, padarytas 1965 m. organizuojant masinį sąjūdį. Šitos išvados gali būti pritaikytos bet kokiame masiniame įvykiui, nežiūrint kas organizatoriai.

Nepakanka reklamuotis spaudoje ar oro bangomis. Šitokia informacija tik sudomina visuomenę. Reakcija yra ribota ir sporadiška. Svarbiau yra kreiptis asmeniškai ir raštu į visuomenės bei organizacijų nuomonės-opinijos formuotojus. Kas yra tie nuomonės formuotojai arba "įtakingieji"? Žygis į Jungtines Tautas paryškino sekančius įdomius faktus:

1) Įtakingieji randasi visoje socialinėje struktūroje, tas faktas įrodo, kad asmeninė įtaka teka ne tik nuo "vadovybės", bet ir horizontaliai tarp eilinių grupės narių. Kitaip sakant, įtakingieji nevisuomet būna valdybose. Jie gali būti ir eiliniai nariai, kurie turi "moralinį svorį" paveikti draugus ir pažįstamus. 2) Įtakingieji, kas nenuostabu, visuomet yra budrūs, susidomėję visuomeniniais reikalais ir aktyviai dalyvauja veikloje. 3) Spauda ir radijas labiau veikia įtakinguosius, negu kitus draugijos narius. 4) Galima įrodyti, kad nuomonės formuotojai panaudoja gautą informaciją ir patarimus, kuriuos jie perduoda kitiems draugams.

Dėl paskutinio punkto, galima sakyti, kad veikia dviejų etapų santykis. Tai yra, informacija teka per spaudą į nuomonės formuotojus, o pastarieji tą informaciją perduoda masinei publikai. Todėl viena nuomonės formuotojų funkcija yra tarpininkavimas tarp laikraščių, radijo bei kitų viešų priemonių iš vienos pusės ir draugijos narių iš kitos. Netiesa, bent, organizuojant žygį, buvo netiesa, kad asmenys sudarė savo opinijas grynai iš spaudos. Laikraščiai sudomino įtakinguosius, bet asmeninis sąlytis - kontaktas paveikė opinią ir privedė prie akcijos.

Asmeniniai kontaktai padarė žymiai didesnę įtaką į žmones negu spauda. Seka penki argumentai, kodėl asmeninis sąlytis efektingesnis už spaudą ar oro bangas:

1) Asmeninis sąlytis laisvesnis, sunkiau klausytojui jo išvengti, ir atrodo intymesnis už sausą straipsnį ir formalią deklaraciją. 2) Asmenis sąlytis duoda didesnę lankstumą ir pritaikomumą pranešėjui. Pranešėjas gali pajavairinti savo liniją, ją pritaikyti prie ūpo ir prie publikos nuotaikos. 3) Asmeniniu sąlyčiu pranešėjas gali giliau imponuoti klausytoją. Antra vertus, klausytojas po intymaus pašnekesio jaučiasi užangažuotas, jam paskui nelengva išsisukti iš duotų pažadų. 4) Žmonės labiau pasitiki tais, su kuriais jie susipažino. Kitaip sakant, yra ryšys tarp asmenų, gi laikraščio straipsnis ar reklama yra beasmenišką dalyką. 5) Per asmenį sąlytį pranešėjas gali atsiekti tikslo, nors publika nepitaria jo pažiūrai. Pavyzdžiui, galima iššaukti akciją iš žmonių, nors jų veikimo priežastys skiriasi nuo pranešėjo.

Visvien, nežiūrint tų suminėtu subtilumų, lemiamas akstinas lietuviuose yra teigiama veikla. Tautiniai sąmoningi lietuviai pritaris lietuviškai akcijai, nežiūrint iš kur kils iniciatyva, jei jie matys pozityvius siekius, jei jie matys, kad yra aiškus atsiekiamas tikslas. Galų gale, tie, kurie remia lietuvių spaudą, kurie nuolatos aukoja vajams ir fondams, kurie reiškiasi visuomenėje, jau yra iš anksto patriotiškai nusiteikę, tik svarbu organizatoriams sugebėti jiems tinkamai prisistatyti.

“METMENYS” JAUNOSIOS KARTOS ŽURNALŲ CENTRE

D. Bulgarauskaitė

Nesenai pasirodė **Metmenų** dešimtas numeris. Kadangi tai gal vienintelis “jaunosios kartos kultūros žurnalas”, pacituoju jo antraštę, svarstąs beveik išimtinai kultūrinės problemas ir įvykius, būtų gal ir a propos šia proga mesti bent trumpą žvilgsnį į šį žurnalą ir bendrai į jaunosios kartos spaudą.

Jaunoji karta, jei apibudinus ją maždaug nuo studijas bepradedančių dvidešimtmečių iki kartais jau į keturiasdešimt metų belipančius “jaunuolius”, turi net kelis, dažniausia su sava ideologine organizacija surištus, žurnalus. Kai kurie jų kaip **Ateitis** ar **Mūsų Vytis**, prasidėję grynai kaip savos ideologinės organizacijos oficiozai, vėliau įgavo platesnį visuomeninį žvilgsnį, o kai kurių redaktorių rankose bandė išlipti net į visai pretenzingus kultūrinius leidinius. Tačiau organizacinių reikalų ir studentiško gyvenimo kronikos žinių žurnalą, nepakeitus jo iš pagrindų, sunku paversti platesniu kultūriniu, literatūriniu leidiniu. Pagaliau, tokių žurnalų ir paskirtis ir dažnai skaitytojų reikalavimai kitokie. Tiesa, tas buvo trumpam laikui padaryta A. Mackaus su **Margučiu**, kurio paskutiniai numeriai savo išradingumu, aktualumu ir jaunatviškumu buvo pasidarę kuo ne pačiu įdomiausiu kultūriniu žurnalu. Bet su Mackum žuvo ir **Margutis**. Dar sunkiau juose talpinti grožinės literatūros dalykėlius, ir ne dėl to, kad jie būtų nepageidaujami, (priešingai, jie paprastai redakcijų yra tiesiog maldaute maldaujami pristatyti) bet dėl paties leidinio dažnai ne labai literatūriniai stimuliuojančio veido ir tono. Tie, kurie jau rimtai rašo, nori ir spausdinti į rimčiau atskančius literatūrinius žurnalus, o tie kurie vos pradeda ir dar labai nedrąsūs, nėra tų žurnalų užtenkamai uždegami ryžtis. Taip, gal kiek išskyrus ateitininkišką **Ateitį**, kurioje vis matosi pačių jaunųjų pastangos prozoje ar poezijoje, kituose žurnaluose, pav. **Mūsų Vytyje** literatūrinės kūrybos mažai.

Taip išsivystė reikalas turėti jaunimo kultūrinį žurnalą su liberališkesniu, avant-gardiškesniu veidu ir aktualesnėmis temomis negu, sakysim, atstovauja **Aidai**.

1966 m. LITUANUS vajeaus Centrinis Komitetas. Iš kairės: D. Šukelytė, A. Lukas, U. Juodvalkis, L. Bačinskaitė, senj. G. Bielskus, J. Juozevičiūtė, V. Misiulis ir t.n. R. Kviklytė. Nuotraukoje trūksta O. Užgirytės ir L. Skeivalo.

V. Noreikos nuotr.

Literatūriniai orientuota kiek vyresnioji karta, su Girnium, Bradūnu, Kėkštu, Nagiu, Nyka-Niliūnu priešakyje kurį laiką leidusi **Literatūros Lan- kus**, kurie po aštuonių numerių užsidarė, irgi paliko be savo tribūnos.

Ir kai 1995 metais Dr. Vytautas Kavolis, sudaręs kultūriniai orientuotų santariečių-šviesiečių ir jiems pritariančių asmenų kolektyvą, įsteigė **Met- menis**, į jų aktyvius bendradarbius daugiausia ir įsijungė ši vidurinioji dar gyvai raštinga karta.

Turiniu ir formatu tai viliojantis ir simpatiškas leidinys, išlaikąs skonį ir atitinkamai kritišką lygį. Mažas knygos formatas panašus amerikiečių literatūriniais, akademiniais leidiniams su gyvų spalvų besikeičiančiais viršeliais, jau pradžioje nuteikia kažkaip jaukiai ir savai. Kiekvieno nume- rio turinys rodo gan vientisą žurnalo liniją ir temų suskirstymą.

Paėmus numerį rasime čia porą gan originalių ar bent drąsių svarsty- mų kokia nors visuomeniška, kultūrine tema. Taip pav.: paskutiniame nu- meryje randame dr. V. Kavolio hipotezę apie nuideologėjimo tendencijas tiek pas amerikiečius, tiek lietuvių organizacijų tarpe straipsnyje "Ideolo- gijų išsekimo amžiuje", ar V. Rastenio analizę apie "Pasimetimus tarp kai- rės ir dešinės, Lietuvos ir Amerikos". Charakteringa, kad straipsniai nėra

vien atsitiktinai surašyta medžiaga lietuvių kalboje apie bet ką, kas dažnai pasitaiko kituose žurnaluose, bet aktualijos ar mintys tiesioginiai liečiančios lietuviams artimus reikalus, juos integruojant net ir tada, kai diskutuojama kas nors bendriau. Šie straipsniai, sakyčiau, bent dalinai bando išreikšti, atspėti laiko dvasią, jo reikalavimus, taip, kad sakykim skaitant **Metmenis** po keliasdešimt metų juose atsispindės bent kiek šio laiko dvasia, jo problematika.

Kiekvienas numeris talpina bent po vieną išsamesnę straipsnį literatūrine tema, dažniausia charakterizuojantį kokio vieno mūsų rašytojo, dažniausia vieno iš jaunesniųjų, kūrybą. Paskutiniame numeryje, pavyzdžiui, randame Kosto Ostrausko dramų aptarimą, pristatytą Jurgio Blekaičio. Panašiai ankstyvesniuose numeriuose buvo pristatyta Nagio, Nykos-Niliūno, Radausko, Meko, Škėmos, Mackaus ir kitų kūrybos analizės. Tai savotiškos studijėlės, rašytos dabartinės literatūros šviesoje, per dabartinio laiko kritišką prizmę, įdomios susipažinusiems su minėtų autorių kūryba ir informuojančios nesusipažinusiems. Bendrai, gal todėl, kad literatūriniai orientuotų bendradarbių daugiau, literatūrinės kritikos ir analizės srityje **Metmenys** sakyčiau ir yra stipriausi. Per jas ar bent su jomis galima sakyti išaugo jau keli literatūros kritikai kaip R. Šilbajoris, J. Vėlaikis, A. Titus Antanaitis.

Kiekvienas numeris pamargintas prozos ir poezijos kūriniais. Ten skaitėme naujausią Mackaus, Liūnės Sutemos, Nagio, Meko ir kitų poeziją. Paskutinis numeris, pavyzdžiui, talpina M. Katiliškio, R. Vėžio, J. Janavičiaus eiles. Prozoje matėme Škėmą, Katiliškį, Almeną, Kaupą, skaitėme Škėmos ir Ostrausko vienaveiksmes dramas. Autoriai dažnai kartoja, bet jų veikaluose kartais randame dinamikos ir aktualumo. Pavyzdžiui, paskutinio numerio Katiliškio eksperimentavimas su poezija, o Liūnės Sutemos su proza. Mackaus, galima sakyti išaugo su **Metmenimis**; jo kūryba pasireiškusi **Metmenyse** atspindi jo augimą. Panašiai su Liūnės Sutemos, M. Katiliškio kūryba. Pora pačių jaunųjų kaip D. Marcinkutė ar R. Vėžys jose lyg tai de-
pro-oštilKaiikž iais;

Straipsnių, liečiančių aktualijas maža: vienas kitas nekrologas (kurie nelaimi vis dažnėja) Škėmos, Kaupo, Mackaus mirčių progomis, vienas kitas dažnai paties redaktoriaus komentaras politiniais klausimais, pav. **Vienybės** laikraščio atveju trečiojo fronto pavadinimo sugestija susilaukė gausios kritikos.

Neišvengia **Metmenys** ir žvilgsnio į praeitį, į jos žmones, į Nepriklausomos Lietuvos laikotarpį, dažniausia pristatyto aštriai kritiškoje dvasioje. Bandoma išvengti kitur pasitaikančių memuarinių atpasakojimų, įvedant įdomesnes, aktualesnes formas, kaip pailiustruoja ankstyvesnės anketos, klausiančios kai kuriuos mūsų politikus-visuomenininkus kritiškos nuomonės apie Nepriklausomos Lietuvos laikotarpio ūkinę, politinę, kultūrinę padėtį. Kiekvienas **Metmenų** numeris taip pat turi skyrelius politinėms aktualijoms, paskutinių knygų, parodų ar šiaip įdomesnių kultūrinių įvykių recenzijoms, reikšmingesnių okupuotos Lietuvos įvykių raportams ar komentarams, ir kartais net mokslinių žinių, ypač doktoratinių tezių abstraktams.

Be to, kiekviename numeryje galima rasti dažniausia vieno iš jaunes-

niųjų mūsų dailininkų kūrybos portfolio. Bendrai, iliustracijos skoningos ir neperkrautos, nuotraukų minimumas.

Taigi, paėmus kiekvieną atskirą **Metmenų** numerį susidaro malonus, pilno žurnalo vaizdas. Tačiau sekant **Metmenis** numeris po numerio, o ypač pasimaišius Santaros suvažiavimuose krinta į akis ir keletas charakteristikų, kurios atsižvelgiant į antraštę "Jaunosios kartos kultūros žurnalas" kažkaip peršasi šiokiai, tokiai kritikai.

Vis dėl to gaila, kad žurnalas pradžioje lyg ir žadėjęs išėti keturis kartus per metus dabar gerai, kad pasirodo du kartu. Per beveik septynis metus tik dešimts numerių. Tai pasidaro daugiau metraštis nei pilna to žodžio prasme žurnalas — dienos įvykių registruotojas, tuo labiau, kad straipsniai ir šiaip medžiaga dažniausia ne originali, bet Santaros stovyklose ar kituose suvažiavimuose, o kartais net keliose stovyklose ar suvažiavimuose skaitytų paskaitų rinkinys. Pasitaiko, kad tūlam skaitytojui paėmusiam **Metmenis** apie pusė medžiagos jau girdėta.

Antrasis punktas. Nors žurnalas ir reprezentuoja jaunąją kartą, bet peržvelgus bendradarbius, išskyrus patį redaktorių dr. V. Kavolį, retai rasime autorių žemiau keturiasdešimt metų. Tuo, nors dvasia žurnalas gal ir avantgardiškas, bet chronologinė kartos charakterizacija kažkaip ne visai tiksli. Nors ir žinant negausų jaunųjų prieauglį, kurie iš vis dar gali rašyti, vis dėl to suabejočiau redakcijos susirūpinimu įvesti daugiau jaunesniųjų. Atrodo, (bent iš šalies) pasitenkina surankioti jau pripažintų vyresniosios ar vidurinėsios kartos bendradarbių darbai. Todėl kelios pavardės beveik iki nuobodumo kuo ne kiekviename numeryje vis kartojasi. Tas pats grožinėje literatūroje. Be tų, kurie pasireiškė **Metmenyse** — kurie dažniausia būna Santaros suvažiavimų literatūrinių vakarų dalyviai, galėčiau paminėti beveik tokį pat skaičių, net iš jaunesniųjų tarpo, niekad **Metmenyse** netalpinėtų. O iš pačių jaunųjų tarpo pasireiškimų, itin maža. Ir nemanau, kad tą atranką būtų nulėmus vien kokybė, nes buvo talpinta net geriausių mūsų rašytojų ne patys jau geriausi pavyzdžiai. Tai, kaip jaunosios kartos žurnalui, neatrodo užtenkamas skatinimas kūrybai jaunesniųjų tarpe, ypač kai tiems beveik ir nėra kur kitur pasireikšti.

Šios kritiškos mintys yra mestos gal ne tiek dėl to kas jau yra, kiek dėl to kas galėtų būti. Tai savotiškas idealistinio modelio ieškojimas. Tiek kartų teko galvoti, kalbėtis ir diskutuoti kokios **Metmenys** yra ir kokios jos dar galėtų būti. Aišku, norima gal ir daugiau negu, redakcija gali šiomis sąlygomis pasiūlyti. Ir taip redakcinė našta krinta ir yra tempiama beveik išimtinai vieno dr. V. Kavolio iniciatyva ir darbu. Bet juk galvoti galima: ar nebūtų puiku turėti vieną reguliarų, reprezentatyvų, aktualų kultūrinį jaunimo žurnalą!

Po viso to, **Metmenys** nors ir ne tobulai, bet bent dalinai išpildo šį troškimą. Ir kai kartą, pasitaikius progai, buvo norėta įteikti reprezentatyvios jaunimo spaudos jaunam žmogui nuvežti į dabartinę Lietuvą, buvo vis dėl to įteiktos **Metmenys**.

Įvykiai ir komentariai

• Pastaruoju metu jaunoje kartoje matomas ryškus susidomėjimas lietuvių politine akcija. Tai yra gana natūrali išdava. Vadinamoji 1930 m. gimimo karta, kurios tarpan prisijungia ir kiek vyresni vienminčiai, ima išeiti už jaunimo ideologinių organizacijų veiklos ribų ir linksta į platesnę kultūrinę, visuomeninę bei politinę veiklą. Jie jaučia esamų politinių veiksmų silpnėjimą, mato jų nuovargį (kas nėra nuostabu pažvelgus į vadovujančiųjų amžių), mato tos veiklos išsekimą, kuris pasireiškia išbandytų žingsnių kartojimu.

Būtų natūralu, kad šie jaunieji visuomenininkai stotų vyresnius pakeisti, bet taip nėra. Visų pirma, esamoji veiksmų struktūra nėra palanki jauniems veikėjams, nes jie daugumoje priklauso organizacijoms, kurių pirmieji tikslai nėra politiniai. Veiksniai nėra demokratiškais principais sudaryti, nei jais vadovaujasi. Kritiškai žiūrima į prielaidas, ant kurių veiksniai visą savo veikimą grindžia. Bendrai, kyla klausimų ar iš viso būtų realu esamiems veiksmams priklausyti.

Jaunosios kartos politika besidominčių atstovų tarpe svarstomi nauji politinės akcijos keliai. Šiuo atveju ypač įdomūs ir verti dėmesio yra **Metmenyse** tilpę straipsniai: nr. 9 "Kelių laisvėn beieškant" ir nr. 10 Algimanto P. Gurecko "Laisvės kovos metodiką peržiūrint". Svarstomas ir

pats esminis klausimas: politinės akcijos vieta lietuviškos išėivijos gyvenimo visumoje. Kodėl kultūrinis aspektas turėtų užimti pirmaujančią vietą, labai įtikinančiai įrodo Bro-nys Raila eilėje straipsnių, talpintų **Dirvoje** kovo mėn. bėgyje.

Kokios gali būti to jaunimo bruzdėjimo pasėkos? Ateityje gali kilti nauji politinės veiklos sambūriai, pagrįsti realiom organizacijom ar bent jų individualiais atstovais, ir savo energija ir sumanumu gali praleikti esamus veiksmus (ką pademonstravo Lapkričio 13 d. žygis). Šis procesas atrodo jau prasideda, kaip pav.: neseniai New Yorke iš pabaltiečių susidaręs **BATUN**'as ar kovo 26-27 Čikagoj vykusi politinės veiklos konferencija.

Mums skautiškojo judėjimo nariams, šis klausimas turi būti svarbus, nes jis yra artimai susijęs su mūsų tautos ateitim ir kad šiame judėjime dalyvauja ir eilė mūsų narių.

★ ★ ★

Praėjusios žiemos bėgyje iš Lietuvos **JAV** lankėsi žymus lietuvis mokslininkas ir Vilniaus U-to rektorius prof. J. Kubilius. Šis vizitas, ypač ilgesnis viešėjimas Čikagoje, daugiau negu koks kitas įvykis artimoje atmintyje, išjudino lietuvių visuomenės aistras. Nepaslaptis, kad vienos **privatios** vakarienes proga su profesorium susitiko ir kalbėjosi apie tuzinas iškilų jaunosios kartos atstovų. Kilo nepagrįsti užpuolimai bei užgauliojimai,

kai kurioje spaudoje sukelti daugumoje konservatyvinio, net sakytume, ekstremistinio elemento. Šie užpuolimai pasiekė net tokias kvailybės viršūnes, kad žinomi visuomenininkai ar net ištisos organizacijos buvo apšauktos komunistais ar kolaborantais, buvo užgauliojami Pasaulio Liet. Bendr. C.V. nariai, buvo reikalaujama atsištatydinimų.

Visa tai iššaukė gan įdomias ir, sakytume, teigiamas reakcijas. Wisų pirma, tai labai suvienijo jaunimą ir sukėlė darbo ūpą. Užpultieji, anot pasitraukę iš visuomeninio darbo, kaip dažnai anksčiau pasitaikydavo, dar uoliau ryžosi dirbti. Jų bendradarbiai ir visa jaunoji karta išreiškė vieningą pasitikėjimo ir paramos balsą.

Kitu atveju, kuris gali būti ilgalaikės svarbos, tai santykių su tauta klausimo iškilimas. Pastaruoju metu ši tema jaunosios kartos tarpe imama realiai ir išsamiai svarstyti. Šia tema spaudoje pasirodė pora gerai paruoštų straipsnių (pažymėtinas yra fil. dr. Tomo Remeikio sausio 21 d. **Drauge**), įvyko viešos diskusijos Čikagoj, buvo suredaguotas Liet. Stud. S-gos pasisakymas santykių su tauta klausimu, kuris kaip projektas buvo pristatytas veiksmų konferencijai Cleveland'e. Šis projektas, mano nuomone buvo žymiai tikslesnis, negu tas kuris buvo priimtas. (Šį projektą spausdiname šio rašinio gale). Cleveland'e paskelbtas memorandumas, turėjęs būti "pasakutiniu žodžiu" šiuo reikalu, toli gražu to neatsiekė. Apsčiai girdima teisingos kritikos. Įdomus ir vertas dėmesio š.m. **Aidų** nr. 3 straipsnis "Dėl veiksmų konferencijos Cleveland' pareiškimo". Jame nuodugnai išanalizuojamas pareiškimo tekstas, iškeliami keli ryškūs prieštaravimai, pabrėžiamos klaidos ir buvusi tokiam pareiškimui daryti pasiruošimo stoka. Straipsnio pabaigoje rašoma:

"Rimčiausias projektas buvo Studentų Sąjungos — akademiškas, neblogai formulotas. Svarbiausia jo mintis yra ta, kad šalia nepriklausomybės Lietuvai siekimo "tautinės gyvybės užtikrinimas yra vienas iš svarbiausių šiandieninių rūpesčių". Tos svarbios minties nekėlė nė vienas kitas projektas.

Pamoka iš viso to yra tokia: visa išeivija neša atsakomybę už savo tautos likimą, ir dėl to pajėgiausi protai ir jautriausios širdys negali atsisakyti nuo gyvybinių tautos problemų sprendimo, nepaisant ar jie priklauso kuriam veiksmui ar ne, juoba, kad į veiksmius mūsų sąlygomis patenka ne visomet patys pajėgiausi."

Šiandien kalbama, kad Kubilius čia atvykęs mus suskaldė. Su tokiu pasakymu negalima sutikti, nes kyla klausimas ar jis galėjo būti toks pajėgus. Jei skilimas yra matomas, tai jį sukėlė ne Kubilius, bet tie Amerikos lietuviai, užėmę ekstremistines pozicijas ir iš to išpūtę baisiausią dalyką. Iš paprasto, asmeniškų kelių žmonių pasiūlymų iškilo didžiausia problema, iššaukusi veiksmų memorandumus ir t.t.

Bendrai, ši "bendradarbiavimo" isterija yra peržengusi racionalumo ribas. Ar mes, būdami laisvi ir gyvendami laisvoje bendruomenėje, turime vengti susitikti su totalitarinės bendruomenės nariais? Ar mes, suaugę su laisvės ideologija, turime bijoti asmens laisvės žlugdančių komunizmo idėjų? Tikrumoje turi būti priešingai: jie turėtų bijoti mūsų ir mūsų atstovaujama laisvės idealų.

Vytautas Germanas

PAREIŠKIMAS LIETUVIŲ VISUOMENEI

STUDENTŲ S-GOS PROJEKTAS

1966 m. sausio 22-23 d.d. Clevelande susirinkę VLIKo, ALTo ir PLB Valdybos atstovai apsvartę išeivijos laikyseną santykiuose su lietuviais pavergtoje Lietuvoje, priėjo sekančių išvadų:

1. Lietuvių išeivija savo esme atstovauja neabejotiną antitezę komunistinei ideologijai ir rusiškojo imperializmo kėslams. Nėra ir negali būti jokių abejonių dėl lietuvių visuomenės, tiek jos vyresnės, tiek ir jaunesnės kartos, užsiangažavimo laisvės idėjai pasaulyje bendrai ir laisvės bei nepriklausomybės idėjai lietuvių tautai specifiskai.

2. Pasaulio jėgų susidėstymas nedaleidžia realių vilčių greitam Lietuvos išsivadavimui iš rusiškojo imperializmo. Lietuvių tauta, tiek krašte tiek ir už krašto ribų, turi būti pasiruošusi ilgai laisvės kovai, ne tik kasdieninių pozicijų išlaikymui, bet ir tautinės egzistencijos užtikrinimui. Tautinės gyvybės užtikrinimas yra vienas iš svarbiausių šiandieninių rūpesčių, nes pagal Sovietų Komunistų Partijos programą, tautiniai skirtumai Sovietų Sąjungoje turi būti sunaikinti. Todėl yra reikalinga nusistatyti sekančius laisvės kovos strateginius ir taktinius principus:

a. Lietuvos suvereninių teisių faktinis atstatymas ir užtikrinimas jos okupacijos tolesnio nepripažinimo JAV ir kitų vakarų vyriausybės politikoje yra ir toliau kertinis išeivijos uždavinys. Šiam tikslui siekti išeivijos lietuviai ir toliau turi panaudoti visas įtakos priemones, nuo plataus informacinio darbo iki tiesioginių vyriausybės įtakojimų, įjungiant ir integruojant į šį darbą visas išeivijos kartas.

b. Santykiuose su tauta reikia skirti lietuvių tautą nuo sovietinio režimo, padiktuoto iš Maskvos. Kaip ir caristiniais laikais, taip ir sovietiniame periode imperialistinė priespauda nepajėgė ir nepajėgs užgniaužti lietuvių tautos kūrybinės dvasios. Daug, kas yra šiandieninėje Lietuvoje atsiokiama yra ne režimo, bet lietuvių tautos kūrybinio genijaus pasireiškimas. Nihilistinis lietuvių tautos kūrybinių pastangų ir atsiokių vertinimas yra tik pagalba imperialistinėms Sovietų Rusijos pastangoms sunaikinti tautinius skirtumus ir sukurti vienatautę rusiškąją valstybę. Ilgoje laisvės kovoje tautinė kūryba yra geriausia antitezė rusiškosios komunistų partijos asimiliacinei politikai.

c. Vakarietiškos laisvės, lygybės ir tautų nepriklausomybės idėjos yra svarūs veiksniai laisvės ir nepriklausomybės idėjai lietuvių tautos sąmonėje išlaikyti. Rusiškos kultūrinės ir politinės hegemonijos Lietuvoje atspirčiui yra prasminga ir reikalinga

sudaryti visas galimas sąlygas, kad vakarų pasaulio sąmonė būtų kuo plačiau plėtojama lietuvių tautoje. Visi lietuvių išeivijos kontaktai su tauta turi tarnauti tam tikslui. Todėl:

1. stiprintinos ir plėstinos radio transliacijos į Lietuvą;
2. ruoština speciali spauda tautai;
3. išnaudotinos visos taip vadinamo kultūrinio bendravimo galimybės mūsų politiniams tikslams;
4. išnaudotini visi asmeniškai, tiesioginiai ir korespondenciniai, bei pusiau asmeniškai kontaktai su lietuviais Lietuvoje ir už jos ribų laisvės siekimo idėjos stiprinimui.

3. Pasitaiką išeivijos gyvenime nepagrįsti ir neįrodyti kaltinimai atskirų žmonių ir net organizacijų atveju, jog jie jau "tarnauja" ar "kolaboruoja" su Lietuvos okupantu ar jo agentais yra smerktini kaip ardą lietuvių išeivijos vieningą darbą lietuvių tautai ir jos suvereninių teisių atstatymui. Nepagrįsti kaltinimai mūsų spaudoje gali tarnauti tik Lietuvos okupanto tikslams suardyti išeivijos vienybę Lietuvos interesų kovoje.

● Šiais metais įvyksta Liet. Skautų S-gos rinkimai. Bus renkama LSS Taryba, Seserijos ir Brolijos Vyr. Skautininkai, ASS Vadijos pirmininkas bei pavaduotojas, ir kiti. Seserijos ir Brolijos rinkimuose teisę balsuoti turi tik atitinkamų vienetų vadovai. Už ASS kandidatus gali balsuoti visi ASS nariai, sumokėję 1966 m. mokestį. Nemaža akademikų skautų, kurie dirba skautų-čių vienetuose, turi pasirinkti dalyvauti ar balsuoti ASS ar Seserijos - Brolijos rinkimuose. Dažnai tie vadovai pasirenka dalyvauti Seserijos - Brolijos balsavime, tuo atsisakydami teisės rinkti ASS pirmininką. Už tai jų kaltinti negalima, bet tenka apgailestauti dėl neteisingų balsavimo taisyklių. Miela, kad akademikai dalyvauja Brolijos-Seserijos darbe ir tai reikia dar daugiau skatinti. Tačiau tuo savo dalyvavimu jie neturėtų prarasti teisės rinkti ASS pirmininką.

Šiais metais to jau nepakeisime, bet reikia tikėtis, kad naujoji Taryba atsižvelgs į šį reikalą ir rinkimines taisykles atitinkamai pakeis. Arba, ASS pirm. ir pavad. turėtų būti renkami atskirai nuo sąjungos, tai atliktų kita rinkimų komisija ir visi ASS nariai, nežiūrint kur jie reiškiasi, galėtų balsuoti.

Kviečiame ir raginame kuo daugiau ASS narių dalyvauti artėjančiuose rinkimuose. Tuos seses-brolius, kurie turės pasirinkti kur skirti savo brangius balsus, skatiname gerai apsvarstyti kur jų balsas bus svarbesnis ir svaresnis.

• **Dirvos** laikraštis Jaunimo Metų proga paskelbė studentams prenumeratos nuolaidą. Studentai, užsisakę per Liet. Stud. S-gą, mokės tik \$6.00 vieton normalios 11 dol. metinės prenumeratos. Tai sveikintinas **Dirvos** žingsnis ir reikia laukti, kad daug studentų šia nuolaida pasinaudos. Ir

Trys filisteriai skantai kalbasi Jaunimo Kongreso klausimais. Iš kairės į dešinę: Filisterių Skautų Sąjungos CV pirmininkas ir PLB Jaunimo Metų Talkos Komisijos narys dr. Stepas Matas, Filisterių Skautų Sąjungos CV narys ir PLB Valdybos vice pirmininkas jaunimui ir informacijai Vytautas Kamantas, Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso Komiteto pirmininkas Algis Zaparackas.

V. Pliodžinsko nuotr.

manome jie nebus apvilti nes **Dirva** savo puslapiuose skiria išskirtinai daug dėmesio jaunimo reikalams.

Senj. GEDIMINAS BIELSKUS šią žiemą baigė Illinois Institute of Technology išsigydamas BS cheminės inžinierijos srityje. Gediminas gimė Lietuvoje, užaugo Argentinoje, o studentiškas dienas praleido Amerikoje. 1960 m. įstojo į University of Illinois (Navy Pier), vėliau studijas tęsė I.I.T. Gediminas visada aktyviai reiškėsi skautiškoje, studentiškoje, bei lietuviškoje veikloje. Žaidė futbolą Lituanicos komandoje bei University of Illinois rinktinėje. Priklausė Jaunimo Centro studentų ansambliui, Lietuvos Studentų Sąjungos Čikagos skyriui, kuriame dabar eina vice pirmininko pareigas. Korp! Vytis spalvas Gediminas gavo 1964 m. Šiuo metu korporacijoje jis eina vice pirmininko pareigas, priklauso Lituanus vajuos centriniam komitetui ir PLJK komitetui.

Senj. RIMAS ANELIAUSKAS gimė 1944 m. rugsėjo mėn. 28 d. Vokietijoje. Į Angliją atvažiavo 1948 m. ir ten užbaigė gimnaziją. 1961 m. atvyko į Los Angeles ir įstojo į Loyola Universitetą, kurį 1965 m. baigė gaudamas B.S. laipsnį elektros inžinierijos srityje. Rimas skautauja nuo 1953 m. ir 1961 m. davė skautų vyčių įžodį. Korp! Vytis spalvas gavo 1965 m. spalio mėn., dabar eina Korp! Vytis Los Angeles skyriaus išdininko pareigas.

Senj. ALGIS KARALIUS 1966 m. sausio mėn. išgijo bakalauro laipsnį istorijos srityje. Pradėjęs studijas Los Angeles City College jas baigė, California State College in Los Angeles. Dabar studijas tęsia mokytojo pažymėjimui įgyti.

Gimęs Šakiuose, Algis įstojo į skautų organizaciją 1952 m. Los Angeles. Aktyviai veikė ir vadovavo įvairiose skautų užsiėmimuose. Tapęs skautu vyčiu neatsitraukė iš veiklos. 1962 m. vasarą davė Korp! Vytis senjojo pasižadėjimą ir sekančiais metais buvo išrinktas Korp! Vytis pirmininku. 1965 m. spalio mėn. vėl buvo išrinktas skyriaus Korp! Vytis pirmininku ir dabar šias pareigas eina.

Senj. **BRONIUS ANDRIUKAITIS** gimė 1940 m. Lietuvoje, Griškabridyje, Šakių apskrityje. Skautauti pradėjo 1946 m., dar Vokietijoje, Memmingene. Į Ameriką atvyko 1949 m., o 1957 m. baigė Mendel gimnaziją ir įstojo į De Paul universitetą. Dėdė Samas nutraukė studijas, bet atlikęs karinę prievolę Bronius grįžo į Universitetą, kurį 1965 m. baigė išgydamas B.S. laipsnį "Group Work" ir "recreation" srityse.

Akademikų spalvas Bronius gavo 1963 m. Praėjusią vasarą buvo Daumanto vasaros stovyklos adjutantas ir dar eina Čikagos skyriaus Korp! Vytis pirmininko pareigas.

Bronius yra ypatingai pasižymėjęs sporto pasaulyje. Visą laiką žaidė universiteto vyrų tinklinio rinktinėje "All-star Mid West Intercollegiate" komandoje ir buvo išrinktas į "All-American, Collegiate" tinklinio komandą. Priklauso United States Volleyball Association. 1965 metais Bronius buvo Šiaurės Amerikos Lietuvių vyrų tinklinio rinktinės kapitonas ir treneris. Bronius yra treneris ir dviejų mergaičių komandų: ASK Lituanicos ir Cicero sporto klubo.

Čikagos Akademikų Skaučių D-vės valdyba. Iš kairės: Jolanta Grigalauskaitė—įzd., Laima Čepaitytė — korespondentė, Janina Tallat-Kelpšaitė — pirm., Danguolė Markutė — v. pirm. ir Regina Macneriūtė — sekr.
J. Tamulaičio nuotr.

MŪSŲ pastogėje

ŽIEMOS STOVYKLA

O kur? O ten: Caberfae Michigan įvyko 1965 metų A.S.S. žiemos stovykla. Gruodžio 29 d. Lost Pines Lodge patalpos skambėjo gražiu lietuvišku murmėjimu, nes tą dieną pradėjo rinktis iš visų Amerikos kampu linksmi ir energingi akademikai. Visi paliko savo rūpesčius užrakintose skryniose namuose ir atvyko išmėginti savo grakštumą ir ličknumą ant aukštųjų kalnų.

Pirma stovyklos diena truputį niūri. Visi vaikščiojo apsiniaukusiais veidais, diena buvo apsupta debesų, bet žemė žydėjo savo rusvumu, o ne baltumu. Žinomas faktas, kad net labai patyrusiam slidinėtoji yra sunku slidinėti ant plikų kalnų.

Atžingsniavo laikas valgyti vakarienę. Visi subėgo į valgyklą, nes po ilgos kelionės beveik visi buvo pakankamai išalkę. Stovyklos viršininkas brolis Giedrius Penčyla šia proga visus pasveikino ir paaikšino stovyklos tvarką. Pirma vakarienė praėjo be jokių ypatingų katastrofų.

Po vakarienės mažas būrelis apsūpo egulutę ir pradėjo dainuoti mėgiamas dainas. Gabusis brolis Vytas Demereckis pritarė dainininkams su akordeonu. Vaišinomės karšta arbata ir amerikoniškais "Pop corn". Vakaro programą pravedė Čikagos skyrius. Brolis Tomas Leonas ir sesė Regina Macnoriūtė pasirodė kaip istorinė Romeo ir Julieta pora, žinoma, truputį temą pajvairinę, kad atitiktų moderniam amžiui. Vakaras ramiai praėjo ir išsiskirstėme tikėdami, kad naktį mūsų aukštus kalnus aplankys sniego dievaitis.

Ryte greit šokau iš lovos ir bėgau prie lango, atitraukiau užuolaidas ir matau liūdną vaizdą: žemės spalva per naktį nepasikeitė. Iš nepasitenkinimo norėjosi kristi atgal į lovą ir pramiegoti visą dieną, bet

draugės atkalbino ir nusivedė pusryčius valgyti.

Kadangi oras toks gražus ir net, beveik, pavasariškas, saujelė akademikų, kurie dar nepametę savo skautiško, sutarė ištirti viliojančius kalnelius. Taip ir išbėgom pilni energijos į tuos medžiais išdabintus kalnelius.

Gamtos grožis ir vėjelio švelnumas visus pralinksmino. Net ir sniego plotmelę radome, kokie laimingi buvom, ir iš to džiaugsmo pradėjome mėtytis sniego gniūžtėmis. Po kelių valandų, su raudonais žandais ir atgaivinta dvasia, sugrįžom pailsėti ir laukti vakarienės.

Linksma nuotaika apsūpo visus. Atmosfera šilta ir draugiška. Vakarienė šį vakarą tikrai gyva, nes visi beveik negalėjo išsėdėti iš nekantrumo laukdami Naujų Mėtų išaušimo.

Pavalgę vakarienę, sesės skubino pasi-puošti, kad galėtų nustebinti brolius. O broliai taip pat dabinosi, kad geriau sektųsi seses žavėti. Apie 9:00 v.v. visi su žibančiom akim grįžo į salę. Sesės žydėjo kaip lelijėlės, o broliai kaip bijūnai.

Visiems susėdus į ratelį prie židinio, prasidėjo vakaro programa, kurią vedė brolis Arūnas Dailydė iš Toronto. Savo simpatišku šypsniu ir balseliu jis pravedė laužą. Programos juokdariai susidarė iš Čikagos brolių: Justo, Vyto ir Alfredo. Visiems patiko jų humoras. Kaip kiekvienais metais įprasta, salėje išsirikiavo visi pirmamečiai "slidinėjai" tradiciniam krikštui, kurį pravedė brolis Rimas Griškelis. Suklupe naujokai rimtai pasižadėjo sąžiningai pildyti visus mūsų pageidavimus šį vakarą.

Programai pasibaigus visi sudarė ratelį ir lauktos magiškos valandos. Kilo džiaugs-

mas, stiklinių taukšėjimas ir prasidėjo Nauji Metai! Koks linksmumas, koks energingumas, koks draugiškumas apsupo visus. Seni ir nauji draugai sveikinosi. Naktis buvo ilga, bet kupina prisiminimų. Gaila, kad metuose yra tik viena tokia naktis.

Kai po ilgos nakties pradėjo keltis mirusios sielos, jau buvo šeštadienio popietis. Visi atsigavo tik pavakary. Šį vakarą pamatėme Detroito talentus. Brolis Rimas Griškėlis skaitė savo sukurta rašinį tema "Moderniška Meilė". Šypsodamiesi sutikom su jo iškeltom idėjom. Perskaitęs feljetoną brolis Rimas pravedė laužą. Buvo ypač geras ūpas dainuoti. Sesės Rūta, Žiba ir Birutė iš Detroito, šia proga, padovanojo stovyklos viršininkui Giedriui įdomią dovanėlę.

Atėjo laikas keliauti į šaltą mišką. Šią naktį tamsiam miške, prie laužo liepsnelės, buvo pakelti į senjorus Valentinas Ramonis ir Vacys Garbonkus, abu iš Čikagos. Po pakėlimų, vos nepavirtę į ledo lazdeles, bėgom tekini atgal prie palikto židinio.

Beliko tik kelios valandėlės kartu padraugauti. O taip norėjome tą rytojų paimti ir kur nors paslėpti, bet nepavyko. Taip, nenoromis, ir atlėkė sekmadienio rytas. Su ašarėle ir šypsniu atsisveikinom draugus, sėdom į mašinas ir žvelgdami atgal, su rankele mojom sudiev trim brangiom dienelem.

t.n. Regina Macnoriūtė.

CLEVELANDAS

★ Sausio 31 d. įvyko bendra ASS sueiga, kurios metu pereitų metų valdyba pateikė buvusios veiklos apžvalgą: buvo 8 valdybos posėdžiai, 5 bendros sueigos, 3 šokiai ir viena čiuožimo išvyka, dalyvauta Kaziuko mugėje ir suruoštas balius FSS suvažiavimo proga. Finansiškai šios valdybos veikla buvo pelningiausia ir todėl Cleveland'o skyrius "Mūsų Vyčio" išlaidoms padengti pasiskyrė \$50.00.

DETROITAS

★ Detroito ASD valdyba pasiskirstė pareigomis: Rūta Bulgarytė — pirmininkė, Žibutė Zaparackaitė — kand. globėja, ir N. Šileikaitė — sekretorė.

★ Vasario 19 šv. Valentino dienos proga, Detroito akademikai skautai surengė šokius: "Širdukas — a go-go". Visus šokius pravedė lietuviškas "disc Jockey".

★ Detroito akademikai rimtai ruošiasi Jaunimo kongresui. Didžiausia jaunimo stovyklos ūkinė dalis yra ant Detroitiškių pečių.

Korp! Vytis Čikagos valdyba. Iš kairės: pirm. Bronius Andriukaitis, išd. Donius Vasiliauskas, vice pirm. Gediminas Bielkus ir sekr. Jonas Nalis.

J. Tamulaičio nuotr.

Akademikai iš viso pasaulio nemiegokite ir užsiregistruokite pas sesę Žibutę Zaparackaitę į stovyklą. Vėlai užsiregistravę nei palapinėje, nei po atviru dangum vietos negausite.

★ Detroitiškiai, nors ir patys ne milijonieriai, Jaunimo kongresui paaukojo \$50.00.

★ Kovo mėnesį pas p. Zaparackus įvyko ASD sueiga, kurioje dalyvavo naujosios kandidatės. Šiuo metu Detroito skyriuje kandidatuoja 8 sesės.

★ Per tradicinę Kaziuko Mugę akademikės skautės, kurios palaiko glaudžius ryšius su vyr. skautėmis ir neatsiskiria nuo jų veiklos, turėjo gražią kavinę, kurioje svečius vaišino gardžia kava ir kitokiais skanumynais.

★ Šiuo metu akademikės ir vyr. skautės Detrote praveda lituanistikos seminarus. Ligi šiol įvykusiųose seminaruose kalbėjo p. Augustinavičienė ir rašytojas Jankus.

Naujausiojo ASS skyriaus — San Francisco mieste, nariai. Sėdi, iš kairės: t.n. Rimvyda Baipšienė, t.n. Irena Kirkylienė, fil. Aldona Kudirkienė, t.n. Giedrė Venckienė, fil. dr. Arvydas Kudirka. Stovi: senj. Vaidotas Baipšys, fil. Romas Venckus ir senj. Viktoras Kirkyla.

Šių metų Bostono A.S.D. skyriaus valdyba. Iš kairės: v. pirm. Laima Jakutytė, vėliavų globėja Gloria Razvadauskaitė, pirm. Giedrė Galinytė, kand. globėja Giedrė Karosaitė ir sekr. Aušra Kubiliūtė.

LOS ANGELES

★ Gruodžio 18 d. Topenga Canyon vietoje įvyko ASD ir Korp! Vytis kalėdinė sueiga.

★ Vasario 19 d. akademikai patraukė į Mt. Waterman, kur turėjo progos pasigėrėti gražia gamta.

★ Vasario 4 ir 5 dienomis ASS iniciatyva Los Angeles miestą aplankė pagarsėjęs Antrasis Kuimas. Abu pasirodymai praėjo su dideliu pasisekimu. Šių pastatymų pelnas buvo paskirtas skautų stovyklavietės pirkimui, ir "Lituanus" ir "Mūsų Vyčio" žurnalams paremti.

ČIKAGA

★ Balandžio 4, 5 ir 6 dienomis Čikagos akademikams įdomias rekolekcijas pravedė dvasios vadas tėvas J. Kubilius. Pašnekėsių tema: kunigas, bažnyčios narys ir bažnyčia. Trečiadienio vakare buvo klausomos išpažintys.

★ Balandžio 1 d. Jaunimo Namuose įvyko filisterių sueiga, kurios metu dailininkė Zita Sodeikienė davė pašnekėsių apie modernųjį meną. Po pašnekėsių filisteriai išrinko naują valdybą, į kurią įeina sekantys asmenys: A. Merkys — pirm., dr. A. Marchertas, ir R. Rudaitienė.

★ Šiais metais Čikagos ASD ir Korp! Vytis atgaivino seną tradiciją, Čikagos gimnazistams ir jų tėvams surengdami moksleivių dieną, joje pateikdami dar nestudijuojančiam jaunimui daug svarbių ir reikalingų žinių apie universitetus ir įvairias mokslo šakas. Algis Lukas kalbėjo apie inžineriją, Zita Sodeikienė — meną, Arūnas Liulevičius — matematiką, Rimas Šliažas — kalbų mokytojavimą universitete, Dalia Tallat - Kelpšaitė — mokytojavimą, Vita Čerškutė — komercinę sritį. Po kalbų sekė kandidačių paruošta kavutė, kurios metu būsimieji studentai turėjo progos pasikalbėti su įvairių universitetų atstovais. Moksleivių diena praėjo su dideliu pasisekimu.

★ Velykų dieną Gintaro svetainės salėje Čikagos ASD ir Korp! Vytis surengė tradicinį Velykų vakarą, kurio metu grojant puikių plokštelių orkestrui, kiek prisigrūdusi salė leido, visi linksmi pasišokome.

★ Šv. Jurgio dienos proga Čikagos turtai Bogen gimnazijos patalpose turėjo iškilmingą sueigą, kurioje dalyvavo ir akademikai skautai. Šv. Jurgio dienos proga sekantiems akademikams buvo suteikti vyresniškumo laipsniai: Reginai Mocneriūtei ir Laimai Čepaitytei — vyr. skiltininkės ir Leopoldui

von Brown ir Gediminui Bielskui — vyr. skiltininko.

★ Čikagoje vyko jaunųjų dailininkų paroda. Akademikams malonu pažymėti, kad parodos vyr. rengėjas buvo mūsų senjoras Valentinas Ramonis, kuris šiuo metu yra Jaunųjų Dailininkų klubo pirmininkas.

★ Kovo 6 d. įvyko Kaziuko mugė. Viename Jaunimo Namų kambaryje akademikai buvo įrengę prancūziško stiliaus kavinę, kurioje dainavo sesių Gintarių kvartetas. Apačioje, didžiojoje salėje, turėjome knygyną. Knygyno gražias dekoracijas suprojektavo ir padarė Pijus Bielskus.

★ Nauji metai — naujos vestuvės. Šiais metais aukso žiedus sumainė ar dar mano sumainyti: t.n. Rūta Domarkaitė su grandiečiu Laisvūnu Skeivalu, t.n. Birutė Šlaštūtė su senj. Jonu Naliu, ir t.n. Dalia Šimkutė su senj. Petru Naliu. Visiems jauniems linkime geriausios kloties.

★ Šiais metais Čikagoje Lituanus vaju pravedė senj. Leopoldas von Brown. Į centrinį vajuos komitetą įeina sekantys akademikai: senj. Gediminas Bielskus ir t.n. Ramūnė Kviklytė.

WORCESTERIS

★ 1965 m. gruodžio 4 d. susirinkime įvyko naujų valdybų rinkimai. Į A.S.D. skyriaus valdybą išrinkti sekantys asmenys: t.n. D.

Palubeckaitė — pirmininke, t.n. G. Česnaitė — sekretore, ir t.n. D. Marcinkevičiūtė — išdininke. Į Korp! Vytis Skyriaus valdybą išrinkti sekantys: senj. D. Glodas — pirmininkas, senj. A. Jakubauskas — sekretorius-išdininkas. Naujai išrinktiems valdybų nariams linkime sėkmės.

★ Š.m. gruodžio 4 d. akademikų susirinkimas įvyko p. Palubeckų namuose. Šiame susirinkime dailininkas Rūkštelė pravedė labai įdomią paskaitą apie Lietuvos meną ir jo įvairias kryptis. Jis visus apšvietė savo prisiminimais iš Nepriklausomybės laikų, menininkų darbų ir toliau apie skirtumą tarp dabartinio abstraktyvo meno ir tikrojo klasiško meno. Paskaita buvo įdomi ir iššaukė daug klausimų ir diskusijų. Toliau įvyko pranešimas iš L.S.S. suvažiavimo Cleveland'e ir skyrių valdybų rinkimai. Po sueigos p.p. Palubeckai visus maloniai pavaišino.

★ Per gruodžio 4 d. susirinkimą buvo iškeltas klausimas apie efektingus būdus laisvinti Lietuvą ir buvo nutarta sudaryti grupę, kuri rašytų angliškai į Amerikos laikraščius ir į Jungtines Tautas, keldami Lietuvos laisvinimo reikalą. Į šią grupę įtraukti sekantys akademikai: t.n. L. Bražėnaitė, t.n. D. Palubeckaitė, junj. A. Čarsys, fil. A. Norkevičius, t.n. Genė Česnaitė, t.n. A. Palubeckaitė, t.n. Gražina Česnaitė ir senj. V. Gedmintas.

Administracija dėkoja

Nuoširdžią padėką reiškiame žemiau išvardintiems mieliems "Mūsų Vyčio" rėmėjams.

Garės Prenumeratoriai: G. Talandia (\$20.00), dr. A. Avižienis, J. J. Bachunas, dr. R. ir J. Dainauskai, G. Dragūnevičius, dr. A. Klijorė, J. Kupronis, A. Mickevičius ir kun. J. Pakalniškis (po \$10.00).

Aukotojai: Clevelando ASS skyrius (\$50.00), Los Angeles ASS skyrius (\$20.00), N. Norris (\$7.00), G. Matas ir A. Osteika (po \$1.00).

Administratorius

Alp 3088
L.arch.
LVA

**PASAULIO
LIETUVIŲ
JAUNIMO
KONGRESAS**

**BIRŽELIO 30-LIEPOS 3d.
CHICAGOJE 1966**

**✚ MŪSŲ JĖGOS, MŪSŲ ŽINIOS!
✚ LAISVAI LIETUVAI TĖVYNEI!**

Viršelis: dailininko senj. Valentino Ramonio

90.775.189.